

UDAL-ARAUBIDEKO ETA HIRIGINTZAKO FUNTSEN ELKARKETAREN ISAD

Identifikazio-arloa

Erreferentziazko kodea	ES 48020 AHFB/BFHA DFB/BFA RMU
Titulua	Bizkaiko Administrazio Ataleko udal-araubideko eta hirigintzako funtsak elkartzea
Data(k)	<ul style="list-style-type: none"> – Udal-araubidea: 1633 – 1998 – Hirigintza: 1791 – 1999
Deskribapen maila	Funtsak elkartzea
Deskribapen-unitatearen bolumena eta euskarria	<p>Udal-araubidea:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Metro linealak: 505,28 m/l – Kaxak: 4764 – Liburu solteak: 14 – Karpetak: 3 – Espediente-kopurua: 69081 <p>Hirigintza:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Metro linealak: 145,22 m/l – Kaxak: 1229 – Liburu solteak: 12 – Karpetak: 1 – Artxibategiak: 10 – Espediente-kopurua: 12560 <p>Papera.</p>

Testuinguru arloa

Ekoizlearen izena	Bizkaiko Foru Aldundia
Instituzio historia	<p>Funtsen elkartze horrek Aldundiak Bizkaiko udalerrien eta hirigintzaren kudeaketan eta funtzionamenduan dituen eskumenei egiten die erreferentzia.</p> <p>Funtsen elkartzeari lotutako dokumentazio-motari erreparatuta ikus daitekeenez, Bizkaiko Aldundiak eskumen handiak izan ditu, lehenik foruetatik eratorriak eta ondoren kontzertu ekonomikotik eratorriak, mendeetan zehar hartu duen izena edozein izanda ere.</p>

Instituzio historia	<p>Eskumen garrantzitsu horiek, araubide erkideko aldundiek izan ez dituztenak, botere handia eman diote bai berari zegozkion gai guztiak kudeatzeko, bai udalerriekin zerikusia zuten gaiak kudeatzeko. Izan ere, Bizkaiko udalerriek, araubide erkideko udalerriek baino esku-hartze handiagoa izan dute beren kudeaketetan estatuko agintariek jasan dituzten gestioek baino.</p> <p>Bizkaiko udalerriek, batzuetan, harreman tirabiratsuak izan dituzte Aldundiarekin, eta, horregatik, Estatuko agintariei beren historiaren zati handi batean eskatu diete beren oinarritzko eskubideak aitortu ditzatela eta araubide komunekoekin pareka ditzatela.</p>
Artxibo historia	<p>Funtsen elkarketa honen artxibo historia, batez ere, Bizkaiko Aldundiak historian zehar izan dituen eskumen eskusiboen ondorioz sortu da.</p> <p>Udal-araubidean eta hirigintzan jasotako dokumentazioak honako gai hauei buruzko gaiak biltzen ditu: norberaren eta guztion aprobetxamenduak, desamortizazioa, auziak, udal-jesapenak eta -zorrak, udal-ordenantzak, epaitegiak, udal-idazkariak, banaketak, udal-antolaketa, udal-hauteskundeak, udal-obrak eta hirigintza, eta, batez ere, udal-aurrekontu, -kontu eta -zergak.</p> <p>Udal-araubideari dagokion dokumentu-zatiak batez ere XIX. eta XX. mendeak hartzen ditu, eta lehenagoko dokumenturen bat agertzen da, baina modu anekdotikoan. Zati handi bat udalaren kontu eta aurrekontuei dagokie, udalek Aldundiari aurkeztu behar baitzieten behin betiko oniritzia eman zezan.</p> <p>Hirigintzari dagokion dokumentu-zatia XX. mendearen erdialdetik aurrerakoa da.</p> <p>Bizkaiko Foru Agiritegi Historikora iritsi aurretik, 1878a baino lehenagoko zati historikoan, dokumentazio hori Gernikako Juntetxeko Agiritegian, Foru Liburutegian eta sortu ziren Bizkaiko Foru Aldundiko sailtako bulegoetan egon zen.</p>

Artxibo historia	<p>Ez dugu ahaztu behar Bizkaiko Foru Aldundia, edozein motatako gainerako erakunde publikoak bezala, administrazio-prozesu konplexu bat hasi zuela XIX. mendearen erdialdetik aurrera, estatu liberal eta zentralistatik abiatuta ezarri zen burokratizazio administratibo handiagoari lotuta.</p> <p>Udal-araubideko dokumentazioa ematen duten erakunde eta/edo sail horien artean, hauek dira dokumentazioaren zatirik handiena sortzen dutenak: Ogasun Batzordea, Probintzia Batzordea, Bizkaiko Foru Aldundia, Udal Kontu eta Aurrekontuak, Udal Ogasuna, Toki Administrazio Atala, Probintzia Lankidetzako Atala eta Ekonomia eta Administrazio Auzitegia.</p> <p>Hirigintzari buruzko dokumentazioa ematen duten erakunde eta/edo sail horien artean, hauek dira dokumentazioaren zatirik handiena sortzen dutenak: Hirigintzako Batzorde Probintziala, Bilbo Handiko Administrazio Korporazioa, Ingurumen eta Hirigintza Saila, Hirigintza eta Ingurumen Zuzendaritza eta Hirigintza Zuzendaritza.</p>
Sarrera modua	1987tik aurrera lekualdatu zen Bizkaiko Jaurerriak 1878 arte sortutako dokumentazioa, Gernikako Juntetxeko Artxiboan gordeta zegoena, eta ondoren Bizkaiko Foru Aldundiak sortu zuena, Bilboko Foru Liburutegian zegoena, bai eta beste erakunde batzuen eskumenen transferentzia bidez jasotakoa ere: Euskadiko Estatua eta Gobernu Autonomoa.

Eduki eta egitura arloa

Irismena eta edukia	Bizkaiko Jaurerriko erakundeek eta Aldundiak sortutako agiritegi historikoko dokumentazioa, jasotakoa.
Balorazioa, hautaketa eta ezabaketa	Kontserbazio iraunkorreko dokumentazioa.
Sarrera berriak	Transferentzia bidezko sarrera berriak gerta daitezke.

<p>Erakundea</p>	<p>Dokumentazioaren antolaketa probintzia-aldundietako artxibozainen lantaldearen sailkapen-koadroan oinarrituta egin da, eta beharrezko serieak zabaldu eta aldatu dira, lurralde erkidearen aldean Bizkaiko Foru Aldundiari dagozkion eskumen kopururik handiagoaren ondorioz.</p> <p>Funts-multzo honen dokumentazioa katalogatzeko erabilitako koadroaren serieak udal-araubideari eta hirigintzari dagozkienak dira.</p> <p>Udal-araubideko serieek honako jarduketa hauek hartzen dituzte:</p> <ul style="list-style-type: none">– Saitetako batzordeak eta batzarrak: 382 dokumentu 1823 eta 1991 bitartekoak.– Kontrol juridikoa: 3434 dokumentu 1654 eta 1983 bitartekoak.– Udal ondasunak: 2571 dokumentu 1761 eta 1991 bitartekoak.– Udal mugarteak: 174 dokumentu 1639 eta 1985 bitartekoak.– Udal ogasuna: 41161 dokumentu 1680 eta 1998 bitartekoak.– Udal obrak: 11342 dokumentu 1680 eta 1996 bitartekoak.– Administrazio-kudeaketa: 713 dokumentu 1752 eta 1989 bitartekoak.– Udal gobernua: 698 dokumentu 1633 eta 1984 bitartekoak.– Udal osasuna: 4 dokumentu 1873 eta 1980 bitartekoak.– Udaleko langileak: 925 dokumentu 1798 eta 1981 bitartekoak.– Udal hauteskundeak: 7585 dokumentu 1733 eta 1976 bitartekoak.– Udal hornidurak: 92 dokumentu 1814 eta 1921 bitartekoak. <p>Hirigintzako serieek honako jarduketa hauek hartzen dituzte:</p> <ul style="list-style-type: none">– Administrazio-kudeaketa: 1501 dokumentu 1920 eta 1997 bitartekoak.– Langileen kudeaketa: 157 dokumentu 1945 eta 1982 bitartekoak.– Ekonomiaren kudeaketa: 308 dokumentu 1946 eta 1993 bitartekoak.– Plangintza: 2236 dokumentu 1946 eta 1995 bitartekoak.– Hirigintzaren kudeaketa eta diziplina: 8358 dokumentu 1944 eta 1999 bitartekoak.
-------------------------	---

Erakundea	Dokumentazio guztia ordenatuta dago Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoa hartzen duen eraikinean dauden kutxetan.
-----------	---

Sartzeko eta erabiltzeko baldintzen arloa

Sartzeko baldintzak	Sarrera askea. Salbuespenetarako, ikus Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoaren ISAD.
Erreproduktzio baldintzak	Erreproduktzio askea. Salbuespenetarako, ikus Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoaren ISAD.
Dokumentuen hizkuntza/idazkera	Gaztelania.
Ezaugarri fisikoak eta baldintza teknikoak	Kontserbazio-egoera, oro har, ona da.
Deskribapen tresnak	<p>Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoaren Administrazio Funtsean honako hauek erabiltzen dira:</p> <ol style="list-style-type: none"> Sailkapen koadroa. ARWE datu-basea, artxiboari buruzko informazioa kudeatzeko. Hainbat sarbide-puntu eta onomastika-, toponimia- eta gai-indize ditu. ARIT datu-basea, kanpo-kontsultarako, aurrekoaren informazio eta sarbide berarekin. <p>Bai katalogatuta dagoen dokumentazioaren zatia, bai inbentariatuta dagoena, eskuragarri dago jendearentzat, legeek zehaztutako salbuespenetan izan ezik.</p>

Lotutako dokumentazio arloa

Jatorrizko dokumenturik ote dagoen eta horien kokalekua	Dokumentazio guztia originala da.
Kopiarik ote dagoen eta horien kokalekua	<p>Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoan bertan, dokumentazioaren zati bat digitalizatzen ari dira. Dokumentazio hori Internet bidez eskura daiteke, ARIT datu-basearen bidez.</p> <p>Dokumentazioaren zati baten kopia digitalizatuak daude, baina digitalizazio-prozesua gauzatzen ari da; beraz, zehaztuko dugun informazioa zabaldu egingo da.</p> <p>Udal-araubideko dokumentazioaren artean 5807 dokumentu digitalizatu dira, 1633 eta 1957 artekoak. Digitalizatutako dokumentazioa honela banatzen da dokumentu-tipologien arabera:</p>

Kopiarik ote dagoen eta horien kokalekua	<ul style="list-style-type: none"> – Udal ogasuna: 1928 dokumentu – Uda-obrak: 1569 dokumentu – Udaleko langileak: 528 dokumentu – Udal-ondasunak: 462 dokumentu – Administrazio-kudeaketa: 386 dokumentu – Udal-gobernua: 371 dokumentu – Udal-mugarteak: 134 dokumentu – Udal-hauteskundeak: 53 dokumentu – Udal-hornidurak: 21 dokumentu <p>Hirigintzako dokumentaziotik, 1791ko dokumentu bakar bat baino ez da digitalizatu oraindik.</p>
Lotutako deskribapen unitatea	Obrekin, garraioekin eta komunikazioekin zerikusia duten dokumentu-iturriak daude BFAHren atal guztietan, batez ere Udal sailean eta sail judizialean.
Argitalpenei buruzko oharra	<ul style="list-style-type: none"> – Bizkaiko Foru Aldundia, (1997). Bizkaiko ondare historikoaren hamar urteko kudeaketa. Kultura Saila. Ondare Historikoaren Zerbitzua. – Cifuentes Pazos, José Manuel (2002). “El Archivo Histórico Administrativo de la Diputación Foral de Bizkaia”. Dokumentu Ondarearen Kudeaketari buruzko III. Jardunaldietako Aktetan. Probintzia-administrazioaren artxiboak: Aldundiak, Gobernu Zibilak, Ordezkaritzak, Audentziak, Probintzien historikoa. Kordoba, 2002ko urriaren 28tik 30era. (329 - 338. or.)

Oharren arloa

Oharrak	
---------	--

Kontrol arloa

Artxibozainaren oharra	Actuaciones Culturales Estrategicas 4, S.L. enpresak Bizkaiko Agiritegi Historikoko Bizkaiko Administrazioaren atalerako egindako deskribapena, enpresako teknikariak gainbegiratuta.
Arauk edo erregelak	General International Standard Archival Description, Second Edition, ISAD (G) (Deskribapen Artxibistikorako Nazioarteko Arau Orokorra. Deskribapen Arauen Batzordeak 1999ko irailaren 19an Stockholmen (Suedia) egindako Artxiboen Nazioarteko Kontseiluan onartua. Madril. 2000.

Deskribapenaren data	2020/01/20
----------------------	----------------------------